

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **S. M.**

skazanego z art. 177 § 1 k.k. w. zw. z art. 178 § 1 k.k. i inne
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 30 marca 2021 r., w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 19 listopada 2020 r., sygn. akt II Ka (...)
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Ł.
z dnia 18 czerwca 2020., sygn. akt II K (...),

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

S. M. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 7 maja 2016 roku w miejscowości K., województwa [...]. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując motocyklem marki K. o numerze rejestracyjnym (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości 1,1 promila alkoholu etylowego we krwi nie zachował szczególnej ostrożności oraz nie upewnił się podczas wykonywania manewru wyprzedzania pojazdu marki S. nr rej. (...) jadącego przed nim na tym samym pasie ruchu, którego kierujący zasygnalizował zamiar skrętu w lewo, a następnie wykonał ten manewr, wskutek czego doprowadził do zderzenia z tym pojazdem, czym spowodował u pasażera

motocykla R. C. obrażenia ciała w postaci wielopoziomowego złamania kości udowej prawej z przemieszczeniem odłamów, które to naruszyły prawidłowe funkcje jego organizmu na okres powyżej dni siedmiu, tj. o czyn z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.

2. w dniu 7 maja 2016 roku w miejscowości K., województwa [...]. jechał jako kierujący w ruchu lądowym motocyklem K. o numerze rejestracyjnym (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości - 1,1 promila alkoholu etylowego we krwi, będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł., sygn. akt II K (...) za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwość., czym nie zastosował się do zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w/w wyrokiem na okres czterech lat od 22.11.2012 r. do 2.11. 2016 r., tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Ł. wyrokiem z dnia 18 czerwca 2020 r., sygn. akt II K (...), uznał:

1. S. M. za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt I aktu oskarżenia i za czyn ten na podstawie art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności, na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, na podstawie art. 47 § 3 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz R. C. nawiązkę w wysokości 10 000 złotych.
2. w ramach czynu zarzucanego oskarżonemu w pkt II aktu oskarżenia S. M. uznał za winnego tego, że w dniu 7 maja 2016 roku w miejscowości K. województwa [...]. jechał jako kierujący w ruchu lądowym motocyklem K. o numerze rejestracyjnym (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości - 1.1 promila alkoholu etylowego we krwi, w czasie orzeczonego wobec niego wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł., sygn. akt II K (...) za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego na okres czterech lat- od 22.11.2012 r. do 2.11. 2016 r., tj. o czyn z art. 178a § 4 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 178a § 4 k.k. skazał go i wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio; na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego

świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 10.000 złotych. Na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85 a k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 90 § 2 k.k. orzeczone kary pozbawienia wolności oraz środki karne zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych połączył i orzekł wobec S.M. karę łączną 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności oraz środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 19 listopada 2020 r., sygn. akt II Ka (...), utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego orzeczenia złożył obrońca skazanego, który zarzucił wyrokowi naruszenie:

1. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP polegające na nierzetelnym i wybiórczym wyjaśnieniu przez Sąd II instancji podstaw, którymi kierował się, wydając wyrok, w szczególności nieustosunkowaniu się w sposób całościowy do zarzutu apelacji dotyczącego oddalenia wniosku dowodowego obrońcy o konfrontację biegłych i jedynie powielenie przez Sąd Okręgowy niesłusznej argumentacji Sądu Rejonowego, podczas gdy dowód ten został początkowo dopuszczony przez Sąd I instancji i powinien być przeprowadzony wobec różnorodnych wniosków płynących ze wszystkich wydanych w sprawie opinii, a w szczególności pomiędzy rozbieżnością wniosków płynących z opinii biegłych E. K. a wnioskami z opinii A. B., Z. S. i K. K. co do faktu, który z uczestników jako pierwszy znalazł się na lewym pasie ruchu, przy czym Sąd poczynił w tym zakresie własne ustalenia, niepoparte wiadomościami specjalnymi, pozbawiając tym samym oskarżonego możliwości obrony swych praw.
2. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. art. 410 k.p.k., poprzez dokonanie przez Sąd Odwoławczy oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób dowolny, wybiórczy i sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, ograniczenie kontroli orzeczenia Sądu Rejonowego do bezkrytycznego zaakceptowania argumentów zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, a w szczególności przyjęcie, że Sąd I

instancji dokonując oceny dowodów w niniejszej sprawie sprostął wymogom przewidzianym w tym zakresie w przepisach kodeksu postępowania karnego, opierając się na wnioskach opinii biegłych z zakresu ruchu drogowego i techniki samochodowej – K. K., A. B. i Z. S. oraz oceniając je jako spójne, jasne i logiczne, a co za tym idzie rozumowanie Sądu I instancji nie wymaga jakiejkolwiek korekty, w sytuacji, w której:

1. w ocenie biegłego K. K. nie można określić z jaką prędkością jechały pojazdy i kierujący motocyklem w tym samym momencie rozpoczął manewr wyprzedzania, co kierujący samochodem manewr skrętu,
2. wnioski płynące z opinii E. K. wyprowadzone zostały po dokonaniu przez biegłego analizy czasoprzestrzennej zdarzenia w związku z czym biegły prawidłowo wskazał, że w momencie rozpoczęcia przez kierowcę samochodu S. A. O. manewru skrętu w lewo motocykl K. znajdował się już na lewym pasie ruchu jezdni, natomiast inni biegli tej okoliczności ustalić nie potrafili,
3. w ocenie biegłego A. B. materiał dowodowy zebrany w sprawie nie pozwala na pełną kryminalistyczną rekonstrukcję zderzenia obu pojazdów, nie można ustalić działań podjętych przez kierujących przed zderzeniem ani też przed powstaniem zagrożenia, nie jest też możliwe ustalenie rzeczywistej prędkości pojazdów, nie jest możliwe jakiekolwiek wnioskowanie co do położenia pojazdów w czasie powstania zagrożenia,
4. zdaniem biegłego Z. S. ocena czy kierujący samochodem marki S. wykonując manewr skrętu zachował szczególną ostrożność wykracza poza zakres uprawnień biegłego.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku przekazanie sprawy Sądowi II instancji do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w Ł. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację obrońcy skazanego należało oddalić jako oczywiście bezzasadną w trybie art. 535 § 3 k.p.k., tj. na posiedzeniu, bez udziału stron.

Żaden z podniesionych przez skarżącego zarzutów realnie nie spełnia wymogów określonych w art. 519 k.p.k. i art. 523 § 1 k.p.k. W rzeczywistości skarżący kwestionuje ocenę materiału dowodowego i podnosząc zarzuty skierowane przeciwko argumentacji Sądu *meriti* domaga się powtórzenia kontroli odwoławczej, oczekując pożądanego efektu wyrażonego we wniosku końcowym kasacji.

Podzielić należy stanowisko prokuratora, iż tak sformułowane zarzuty kasacyjne stanowią w istocie próbę uczynienia z postępowania kasacyjnego trzeciej merytorycznej instancji kontroli orzeczenia. Nie jest rolą Sądu Najwyższego czynienie własnych ustaleń faktycznych w przekazywanych mu do rozpoznania sprawach, do czego najwyraźniej dąży skarżący - w taki, a nie inny sposób formułując złożony przez siebie nadzwyczajny środek zaskarżenia. Pamiętać należy, a zwłaszcza na uwadze winien mieć to profesjonalny obrońca będący adwokatem lub radcą prawnym, że celem postępowania kasacyjnego nie jest ani powielająca kontrolę apelacyjną ocena rozumowania sądu *meriti*, ani kontrola przeprowadzonych w sprawie ustaleń faktycznych (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2012 r. V KK 125/12, LEX nr 1277781).

W odniesieniu do przedstawionych w kasacji zarzutów wskazać należy, że stanowią one w istocie powielenie zarzutów apelacyjnych. I tak, zarzut z pkt 1 kasacji wskazany był uprzednio w pkt II apelacji. Do podnoszonej w nim kwestii dotyczącej oddalenia wniosku dowodowego obrońcy o konfrontację biegłych odniósł się Sąd Okręgowy wskazując, że okoliczność, iż opinia biegłych nie jest przekonująca dla stron nie oznacza jeszcze konieczności dopuszczenia kolejnej opinii, skoro dotychczasowa opinia jest pełna dla sądu, który swoje stanowisko w tym względzie uzasadnił. Fakt, że dowody z opinii dostarczonych w sprawie przez biegłych nie są przekonujące dla strony procesowej, jak ma miejsce w niniejszej sprawie, nie może stworzyć podstawy do stosowania przepisu art. 201 k.p.k. Zwłaszcza zaś nie może stać się podstawą do stosowania tego przepisu procesowego okoliczność, że skarżący, wdając się samodzielnie w rozważania natury specjalistycznej, dochodzi w rezultacie do przekonania, że wyprowadzone w sprawie wnioski - i to w dziedzinie, w której z natury rzeczy brakuje stronie wiadomości specjalnych - są błędne. Opinię biegłego ocenia sąd i ten organ

procesowy decyduje, czy jest ona dla niego zrozumiała i przekonująca w treści, czy odpowiada na pytania określające jej przedmiot i granice, czy jest wewnętrznie spójna i niesprzeczna oraz, czy nie rodzi wątpliwości co do jej merytorycznej trafności. obrońca oskarżonego w zarzutach swojej apelacji ponowił jedynie swoje wątpliwości wyrażone już na etapie przewodu sądowego przeprowadzonego przez Sąd I instancji, które Sąd *meriti* ten uznał za chybione. Odmienne w tym zakresie ocena strony postępowania nie jest dla Sądu *ad quem* wiążąca, skoro Sąd uznał, iż opinie na jakich oparł się Sąd *a quo* nie zawierają wad i wyczerpująco udzielały odpowiedzi w najistotniejszych dla rozstrzygnięcia sprawy kwestiach (s. 6 - 7 uzasadnienia SO). Co istotne, jak słusznie dostrzegł prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację, Sąd Rejonowy podejmował szerokie działania zmierzające do ustalenia rzeczywistego przebiegu wydarzeń uwzględniając wnioski dowodowe składane przez skarżącego. W tym kontekście należy zauważyć, że na rozprawie w dniu 30 maja 2019 r. (k. 289 i nast., t. II) Sąd *meriti* dopuścił dowód z uzupełniającą opinią biegłych E. K. i A. B. Nadto, na rozprawie w dniu 18 grudnia 2019 r., na wniosek obrońcy oskarżonego, Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii kolejnego biegłego Z. S. (k. 321, t. II). W tej sytuacji, choć nie doszło do konfrontacji biegłych E. K. i A. B., to z uwagi na powołanie kolejnej opinii biegłego Z. S., zastosowano rozwiązanie alternatywne i oddalono wniosek o ponowne przesłuchanie biegłych w warunkach konfrontacji. Szerokie postępowanie dowodowe doprowadziło do uzyskania opinii biegłych, które w sposób należyty zostały ocenione, a ocena ta spotkała się również z akceptacją Sądu Okręgowego. Nie doszło do naruszenia przez Sądy orzekające w toku procesu - w obu instancjach, żadnych przepisów o charakterze gwarancyjnym, w tym prawa do obrony. Takie supozycje autora kasacji pozostają w jednoznacznej sprzeczności z rzeczywistym przebiegiem postępowania w sprawie.

Jako oczywiście bezzasadny jawi się także zarzut opisany w punkcie 2 zarzutów kasacji. W realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w S. podzielił ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy w Ł. Wskazał przy tym, iż wbrew twierdzeniom skarżącego, S. M. ponosi odpowiedzialność karną za zaistnienie wypadku z dnia 7 maja 2016 r. Nie ulega wątpliwości, iż to motocyklista w osobie oskarżonego jadąc bardzo blisko poprzedzających go pojazdów i nie

dopasowując się do warunków ruchu oraz rozpoczynając manewr wyprzedzania, z jednoczesnym gwałtownym przyspieszaniem, pozbawił się możliwości oceny istniejących warunków drogowych, możliwości bezpiecznego wykonania manewru wyprzedzania, a w konsekwencji zapanowania nad motocyklem i finalnie doprowadził do zderzenia ze skręcającym w lewo samochodem S. kierowanym przez A. O. Według biegłych kierowcy samochodu nie sposób przypisać braku ostrożności, tak szczególnej, jak i zwykłej, i nieupewnienia się, że jego zachowanie mogło stanowić zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego. Tymczasem jak wynika z wniosków opinii to S. M. kierując motocyklem przed wyprzedzeniem poprzedzających go pojazdów poruszających się tym samym pasem jezdni, nie zachował szczególnej ostrożności - nie upewniając się, czy miał odpowiednią ilość miejsca oraz widoczność do przeprowadzenia manewru wyprzedzania i wyprzedzał pojazd, który już w widoczny, zaawansowany sposób skręcał w lewo. Sąd Okręgowy podkreślił przy tym, że odmienna ocena wartości dowodowej wskazanych opinii biegłych, nie jest dla Sądu wiążąca, gdyż jest to *de facto* subiektywną oceną skarżącego. Wbrew twierdzeniom kasatora kwestie te były przedmiotem rozważań na s. 4 - 6 uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego. Co więcej, sposób odniesienia się do nich jest w pełni poprawny, rzeczowy i wsparty przekonującą argumentacją. Z tego względu nie można dopatrzyć się w postępowaniu Sądu odwoławczego naruszenia przepisów art. 433 § 2 k.p.k. bądź art. 457 § 3 k.p.k. Postępowanie odwoławcze przeprowadzono rzetelnie oraz wyczerpująco i odmienne w tym zakresie stanowisko obrońcy zupełnie nie przekonuje.

Mając na uwadze całokształt przeprowadzonych powyżej rozważań należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia, obciążając skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

Wobec uznania kasacji za oczywiście bezzasadną, bezprzedmiotowe okazało się rozpoznanie wniosku w trybie art. 532 § 1 k.p.k. o wstrzymanie wykonania orzeczenia.

